

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/476/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613204411
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5613204411.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: VB LEASING SK, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave, Košická 49, IČO: 31 378 528, právne zastúpený: Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Juháš, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Seberíniho 1, IČO: 36 869 970, proti odporcovi: J. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X. XXX, o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 17.035,19 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 5C/94/2013-69 zo dňa 30. septembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým v zostávajúcej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania **z r u š u j e** a v tomto rozsahu **vec mu v r a c i a** na ďalšie konanie.

Výroku, ktorým odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 474,27 Eur sa rozsudku okresného súdu, **n e d o t ý k a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 474,27 Eur, vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol. Vychádzal zo zistenia, že medzi účastníkmi bola uzatvorená kúpna zmluva, na základe ktorej navrhovateľ ako predávajúci odporcovi ako kupujúcemu odpredal motorové vozidlo za kúpnu cenu vo výške 2.047.398, 30 Sk (67.961,17 Eur). Dohodnutú kúpnu cenu sa odporca zaviazal zaplatiť navrhovateľovi prostredníctvom splátok, túto povinnosť však nedodrжал. Záväzkovo právny vzťah, ktorý vznikol na základe tejto zmluvy hodnotil okresný súd ako spotrebiteľský a aplikoval naň ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Následne túto podrobil súdnej kontrole, či neobsahuje neprijateľné podmienky (§ 53 Občianskeho zákonníka). Zameral sa najmä na možnosť odstúpenia od kúpnej zmluvy dohodnutú v článku VI. zmluvy. Zo znenia bodu 10 tohto článku zistil, že odporca ako kupujúci nie je oprávnený od kúpnej zmluvy odstúpiť ani ju vypovedať. Naproti tomu navrhovateľ, ako predávajúci, mal možnosť odstúpenia od tejto zmluvy. Tieto ustanovenia tak považoval za neprijateľnú podmienku, ktorá má za následok neplatnosť zmluvy. Navrhovateľ preto nemohol na ich základe platne od kúpnej zmluvy odstúpiť a privodiť jej zánik. Potom sa nemohol úspešne domáhať nárokov vyplývajúcich s odstúpenia od zmluvy a ani nárokov na náhradu škody k uspokojeniu ktorých sa odporca zaviazal v kúpnej zmluve. Navrhovateľovi prislúchalo právo na plnenie titulom záväzku zo zmluvy a jeho porušenia, tento nárok však skutkovo vymedzil len vo vzťahu ku zmluvnej pokute a úrokom z omeškania, preto iba v tejto časti považoval okresný súd žalobu za dôvodnú a uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 375 Eur. Ďalej považoval za dôvodný aj jeho nárok na úroky z omeškania z uhradených a neuhradených splátok, z ktorými sa dostal do omeškania. Pri výpočte výšky úrokov vychádzal z právnej úpravy priaznivejšej pre spotrebiteľa, t.j. Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Celková výška úrokov z neuhradených splátok dosiahla sumu 62,77 Eur. Navrhovateľovi nepriznal úroky z omeškania zo zmluvnej pokuty, nakoľko zmluvná pokuta je sankčného charakteru a preto nepovažoval za možné priznať navrhovateľovi úroky z omeškania ako sankčné plnenie za omeškание so sankčným plnením - zaplatením zmluvnej pokuty.

O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. Odporca bol v konaní úspešný vo väčšom rozsahu, preto mal právo na pomernú náhradu trov konania voči neúspešnému navrhovateľovi. Trovy konania si však neuplatnil, preto mu okresný súd ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ do výroku, ktorým bol vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietnutý a žiadal v tejto časti rozsudok okresného súdu zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne ho zmeniť tak, že mu bude priznaný uplatnený žalobný nárok v celom rozsahu. Namietal, že prvostupňový súd vo svojom odôvodnení jednoznačne nestanovuje, v akom presnom rozsahu a ktoré konkrétne ustanovenia kúpnej zmluvy týkajúce sa odstúpenia sú neprijateľnou podmienkou. Podľa jeho názoru ustanovenia článku VI. bod. 3 a 10 sú platnými dojednaniami a nemôžu byť označené za neprijateľné, keďže nespĺňajú podmienky na takéto určenie v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka, najmä nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Poukázal na to, že k odstúpeniu od zmluvy pristúpil z dôvodu, že odporca meškal s platením splátok kúpnej ceny a keďže táto zmluvná podmienka sa týka hlavného predmetu plnenia, je vyjadrená v článku VI. bod 3 písm. b/ určito, jasne a zrozumiteľne a nemôže byť označená za neprijateľnú. Nemožno ani podľa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách dospieť k záveru, že predávajúci ani za použitia zákonnej úpravy nie je oprávnený odstúpiť od zmluvy. Pokiaľ okresný súd ustálil, že zmluvné ustanovenie odstúpenia od zmluvy je neplatné, mal aplikovať zákonné ustanovenia týkajúce sa odstúpenia od zmluvy. Dohodu o možnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy bolo potrebné vyhodnotiť v kontexte s ostatným jej ustanoveniami. Z týchto je zrejmé, že vystupoval iba ako financujúci subjekt, ktorý obstaral pre odporcu vybraný predmet kúpy a umožnil mu ho financovať prostredníctvom splátkového kalendára za súčasnej možnosti predmet kúpy užívať. Okrem toho, z článku IX. bod 8 tejto zmluvy vyplýva, že jej podmienky boli individuálne dojednané. Rozhodnutie okresného súdu je prekvapivé, pretože nepoučil účastníkov o tom, že niektorá zo zmluvných podmienok môže byť hodnotená ako neprijateľná.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že nesúhlasí s obsahom odvolania, poukázal na svoj nepriaznivý zdravotný stav a nedostatok finančných prostriedkov.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. (z titulu ktorého zostal nedotknutý odvolaním nenapadnutý výrok o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 474,27 Eur) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku, ktorým v zostávajúcej časti žalobu zamietol zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. a podľa odseku 2 tohto zákonného ustanovenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Občiansky súdny poriadok stojí na základe predvídateľnosti rozhodnutí súdu. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť k ich preukázaniu dôkazy. Sudcov iný právny názor, než je názor účastníkov konania, môže súd účastníkom v priebehu konania oznámiť (§ 100 ods. 1 O.s.p.). Účelom oboznámenia účastníkov konania s tzv. predbežným právnym posúdením veci je zameranie dokazovania na sporné skutočnosti tak, aby sa vyslovený predbežný názor sudcu potvrdil alebo vyvrátil.

Pokiaľ bol prvostupňový súd toho názoru, že ustanovenia kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a sú z tohto titulu neplatné, mal o tomto právnom posúdení veci účastníkov informovať a vyzvať ich, aby sa k nemu vyjadrili. Keďže tak neurobil, zaťažil konanie vadou, ktorá spôsobila odňatie možnosti konania účastníkom pred súdom a je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Okrem toho je možné súhlasiť s odvolateľom, že z odôvodnenia napadnutého prvostupňového rozhodnutia nemožno jednoznačne ustáliť ktorú konkrétnu zmluvnú podmienku vyhodnotil okresný súd ako neprijateľnú. Ak poukazoval na článok IV. bod 10 kúpnej zmluvy, podľa ktorého kupujúci nie je

oprávnený od tejto kúpnej zmluvy odstúpiť, ani ju vypovedať, na základe tohto zmluvného dojednaní si navrhovateľ žalovaný nárok neuplatňoval. Ten poukazoval na využitie svojho práva na odstúpenia od zmluvy v zmysle čl. IV. bod 3 písm. b/ zmluvy v súvislosti s omeškaním odporcu ako kupujúceho so zaplatením splátky v zmysle dohodnutého splátkového kalendára. Okresný súd poukazoval na neprijateľnosť zmluvného ustanovenia, ktorým sa fakticky odporca ako spotrebiteľ vzdával práva na odstúpenie od zmluvy a toto ustanovenie považoval vo vzťahu k právu navrhovateľa odstúpiť od zmluvy za neprijateľné. Ak by aj bolo možné prisvedčiť záveru okresného súdu, že zmluvné dojednanie, ktorým sa odporca svojho práva vzdal, je neprijateľným, nie je zrejmé, prečo by zároveň bolo neprijateľné aj zmluvné dojednanie, ktorým má právo odstúpiť od zmluvy navrhovateľ a to pre riadne neplnenie záväzku platenia kúpnej ceny odporcom. V tomto prípade možno prisvedčiť odvolateľovi, že bolo povinnosťou súdu prijateľnosť tejto zmluvnej podmienky chápať v kontexte celého zmluvného vzťahu a v rámci všetkých dojednaní uvedenej kúpnej zmluvy. Okrem toho, ak bola vyhodnotená ako neprijateľná podmienka o nemožnosti odporcu odstúpiť od kúpnej zmluvy znamená to, že týmto dojednaním odporca nie je viazaný a právo odstúpenia od zmluvy má. Ak aj neboli dojednané konkrétne dôvody, pre ktoré je od zmluvy oprávnený odstúpiť, má takéto právo vyplývajúce zo zákona pri splnení zákonných podmienok (napr. pri omeškaní veriteľa s riadnym plnením, v súvislosti so zodpovednosťou za vady a pod..). Táto skutočnosť však následne nespôsobuje nemožnosť predávajúceho, navrhovateľa, od zmluvy odstúpiť pre omeškanie odporcu s riadnym plnením záväzku. Ak by aj o právo na odstúpenie z tohto dôvodu nebolo dojednané priamo v zmluve, vyplýva zo zákona ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Vychádzajúc z týchto skutočností krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd v súlade s ust. § 100 ods. 1 O.s.p. poučí účastníkov o možnom právnom posúdení veci tak, aby bolo zrejmé, ktorú konkrétnu zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú, nechá účastníkom priestor, aby sa k tomuto posúdeniu vyjadrili. Pri právnom posúdení veci však bude okresný súd dôsledne vychádzať zo znenia celej zmluvy a prihliadať na skutočnosť, či niektoré zo zmluvných dojednaní, najmä pokiaľ ide o právo na odstúpenia od zmluvy korešponduje so zákonným právom odstúpenia od zmluvy, najmä ak ide o ustanovenia, ktoré majú kogentný charakter. Vec opätovne prejedná a rozhodne, v novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie prípustné **n i e j e .**